

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

65/2017

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα την 13η Ιουλίου 2017, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ., και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα Μέλη της Αρχής, παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Χριστίνα Μπουσουλέγκα	(Αντιπρόεδρος)
2. Δημήτριος Λουρίκας	(Μέλος)
3. Δημήτριος Σταθακόπουλος	(Μέλος)
4. Ερωφίλη Χριστοβασίλη	(Μέλος)

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Αντωνοπούλου Μαρία, Π.Ε.Διοικητικού - Οικονομικού

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η κα Καξιρή Χριστίνα, Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., η οποία και αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2017 στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας (Τομέας: 2) προϋπολογισμού 15.520,00 € πλέον Φ.Π.Α., σε συνέχεια εν μέρει άγονου διεθνούς διαγωνισμού συνολικού προϋπολογισμού 242.244,00 € πλέον Φ.Π.Α.

Με το υπ' αρ. Πρωτ. Οικ. 173864/2172/26-06-2017 αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή) που παρελήφθη στις 28-06-2017 (αρ. Πρωτ. Εισερχ. 4200), η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν.4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2017 στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, για έναν εκ των εννέα αρχικώς (9) δημοπρατηθέντων Τομέων ήτοι του (Τομέα: 2) που αφορά την περιοχή: (Αντίρριο, Άνω Βασιλική, Γαυρολίμνη, Δάφνη, Καλαβρούζα, Μακύνεια, Μολύκρειο, Ναύπακτος, Ξηροπήγαδο, Τρίκορφο), συνολικού προϋπολογισμού 15.520,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

1. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.1 Με την υπ' αρ. 463/25-04-2017 και με (ΑΔΑ: 62ΧΝ7Λ6-92Σ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εγκρίθηκε διάθεση πίστωσης και δαπάνης ποσού 300.382,56 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ καθώς και οι όροι διενέργειας του εν θέματι ανοικτού, ηλεκτρονικού, άνω των ορίων (διεθνούς) μειοδοτικού διαγωνισμού.

1.2 Με την με αριθ. Πρωτ. Οικ. 109621/26-04-2017 (ΑΔΑ: ΨΞΞΟ7Λ6-ΖΞΘ και ΑΔΑΜ 17PROC006107025 2017-04-26) διακήρυξη προκηρύχτηκε διεθνής ανοικτός ηλεκτρονικός μειοδοτικός διαγωνισμός, συνολικού προϋπολογισμού 242.244,00 € πλέον ΦΠΑ, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης παροχής υπηρεσιών.

Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε: *'..... η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής...'*.

1.3 Αντικείμενο της σύμβασης είναι η ανάθεση υλοποίησης του έργου: *«Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας- Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας για το έτος 2017»*. Η έκταση του έργου αφορά προστασία 2.683.050 ελαιοδένδρων με την εκτέλεση τουλάχιστον δύο (2) δολωματικών ψεκασμών, αναλόγως του τομέα. Ο ακριβής αριθμός των ψεκασμών θα εξαρτηθεί από επιστημονικά δεδομένα που σχετίζονται με το μέγεθος του δακοπληθυσμού και τις κλιματολογικές συνθήκες. Το έργο χωρίζεται σε 9 τομείς που είναι οι κάτωθι:

Τομέας: 1 'Μεσολόγγι Άγιος Θωμάς', π/υ 24.188,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 2 'Αντίρριο, Άνω Βασιλική, Γαυρολίμνη, Δάφνη, Καλαβρούζα, Μακύνεια, Μολύκρειο, Ναύπακτος, Ξηροπήγαδο, Τρίκορφο', π/υ 15.520,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 3 'Ζευγαράκι, Κάτω Κερασόβο, Παπαδάτες, Ματαράγκα, Γραμματικού', π/υ 22.448,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 4 'Δαφνιάς, Καψωράχη, Κάτω Μακρυνού, Άγιος Ανδρέας, Γαβαλού', π/υ 12.960,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 5 'Αγρίνιο, Άγιος Κωνσταντίνος, Δοκίμι, Άγιος Νικόλαος, Καμαρούλα, Σκουτεσιάδα, Σιτομένα, Σκούτερα, Ποταμούλα', π/υ 57.640,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 6 'Καινούργιο, Παναιτώλιο, Νέα Αβώρανη, Προσηλιά', π/υ 33.280,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 7 'Παντάνασσα, Νερομάνα, Παλαιοκαρυά, Παραβόλα, Καλλιθέα, Κυραβγέννα, Μυρτιά', π/υ 27.368,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 8 'Νεάπολη, Σπολάϊτα, Μεγάλη Χώρα, Ελαιόφυτο', π/υ 19.840,00 € πλέον ΦΠΑ

Τομέας: 9 'Λεπενού, Ματσούκι, Στρατός, Καστράκι', π/υ 29.000,00 € πλέον ΦΠΑ

Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των τομέων για μία ή περισσότερες ομάδες και θα υπογραφούν μέχρι και 9 συμβάσεις.

Η ισχύς των συμβάσεων που θα συναφθούν θα ξεκινούν από την υπογραφή τους και θα λήγουν την 15-11-2017.

Στο άρθρο 2.2.4 της οικείας διακήρυξης με τίτλο: 'Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας' ορίζεται πως: *'.....Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο των προς παροχή υπηρεσιών, ήτοι γεωργικές ή κτηνοτροφικές δραστηριότητες. Ειδικότερα απαιτείται Σελίδα 19 να διαθέτουν βεβαίωση/άδεια άσκησης επαγγέλματος παροχής υπηρεσιών από αρμόδια Διοικητική Αρχή { τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ) , Δ.Ο.Υ, ΟΤΑ κ.λ.π.} ή να είναι μέλη του οικείου Επιμελητηρίου. Ειδικότερα για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και τις Κοινοφελείς Επιχειρήσεις των Δήμων η απόδειξη άσκησης δραστηριότητας συναφούς με το αντικείμενο της Σύμβασης μπορεί να αποδεικνύεται και από το καταστατικό τους....'.*

Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.2 της διακήρυξης: *'....κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής, που ανέρχεται σε ποσοστό 2% (μη συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος ΦΠΑ) του συνολικού προϋπολογισμού του τομέα ή των τομέων για τους οποίους υποβάλλεται προσφορά....'.*

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4.1 της διακήρυξης, απαιτείται: *'.... Εγγύηση καλής Εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης....'.*

Επιπλέον, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1.2 της διακήρυξης με τίτλο: 'Είδος διαδικασίας': *'.....Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/16. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών ορίζεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την παρ. 4*

του άρθρου 27 του Ν. 4412/2016, καθώς η Αναθέτουσα Αρχή αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα.....'.

1.4 Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης η οποία περιείχε τους ουσιώδεις όρους και στοιχεία της διακήρυξης του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) στις 26-04-2017 ενώ δημοσιεύτηκε στις 28-04-2017. Συνακόλουθα, η διακήρυξη (αρ. πρωτ οικ. 109621/26-04-2017 και ΑΔΑ: ΨΞΞΟ7Λ6-ΖΞΘ), αναρτήθηκε στη 'ΔΙΑΥΓΕΙΑ' στις 26-04-2017, ενώ περίληψη αυτής δημοσιεύτηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 205/28-04-2017) και στις εφημερίδες: α) 'ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ' (ημερ. Δημ. 27-04-2017) και β) 'ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ & ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ', 'ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ', 'ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ' (ημερ. Δημ. 28-04-2017). Επιπλέον, τα η προκήρυξη αναρτήθηκε και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας www.pde.gov.gr την 07-02-2017 και στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) την 02-05-2017. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών στο ΕΣΗΔΗΣ ορίστηκε η 27-05-2017 και ώρα 15:00:00, ενώ ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίστηκε η 02-05-2017. Ως ημερομηνία ανοίγματος των προσφορών ορίστηκε η 01-06-2017.

2. Με το από 01-06-2017 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμών, η εν λόγω Επιτροπή προέβη στο άνοιγμα των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών του εν θέματι διαγωνισμού. Διαπιστώθηκε πως είχαν υποβάλλει προσφορά πέντε (5) οικονομικοί φορείς ήτοι: α) 'ΣΤΟΥΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ', β) 'ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ', γ) 'ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ', δ) 'Χ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΟΣ – Γ. ΤΣΙΓΑΡΙΔΑΣ ΟΕ' και ε) 'Σ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΙΑ ΟΕ'. Μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώθηκε πως: *'...όλοι οι υποψήφιοι πληρούν τις απαιτήσεις της διακήρυξης που αφορά την εγγύηση συμμετοχής...'*. Επιπλέον: *'...όλοι οι οικονομικοί φορείς υπέβαλαν το έντυπο ΕΕΕΣ...'*. Πλην όμως για τους τέσσερις (4) εξ' αυτών, πλην του 'Σ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΙΑ ΟΕ', η Επιτροπή διαπίστωσε παραλείψεις στα αναγραφόμενα στα ΕΕΕΣ (πχ. ένας εκ των υποψηφίων δεν έχει υπογράψει σωστά το ΕΕΕΣ, έτερος εξ' αυτών κατά δήλωσή του δεν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο οικονομικών ή ισοδύναμων φορέων σύμφωνα με το άρθρο 2.2.4 της διακήρυξης κοκ). Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή γνωμοδότησε για τον *'...αποκλεισμό...'* από τη διαδικασία ανάδειξης εργολάβων για τον εν θέματι ψεκάσμο ελαιοδέντρων και τη συνέχιση της διαδικασίας μόνο με τον υποψήφιο ανάδοχο 'Σ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΣΙΑ ΟΕ'. Επίσης, η Επιτροπή διαπίστωσε πως για τον Τομέα: 2 (Αντίρριο, Άνω Βασιλική, Γαυρολίμνη, Δάφνη, Καλαβρούζα, Μακύνεια, Μολύκρειο, Ναύπακτος, Ξηροπήγαδο, Τρίκορφο): *'...δεν υπήρχε εκδήλωση ενδιαφέροντος από κάποιο οικονομικό φορέα....'*

Η Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας με την υπ' αρ. Πρωτ. 153874/2179/07-06-2017 εισήγηση προς την Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, εισηγείται αφενός, την έγκριση του εν λόγω

πρακτικού της Επιτροπής διαγωνισμού και αφετέρου, την έγκριση να προβεί σε διαδικασία διαπραγμάτευσης (άρθρο 32 εδάφιο 2 του ν. 4412/2016) για τον Τομέα: 2 για τον οποίο δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά.

2.1 Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την υπ' αρ. 682/2017 απόφαση (ΑΔΑ: 6Δ6Δ7Λ6-ΔΩΦ) αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση του Πρακτικού και την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32, παρ α του ν 4412/2016 για τον Τομέα: 2, για τον οποίο δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη και το περιορισμένο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή του προγράμματος.

3. Η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. 187970/22967/07-07-2017 βεβαίωσή της βεβαιώνει πως: *'...αφενός δεν έχει κατατεθεί καμία προσφυγή κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού και αφετέρου, για τον Τομέα: 2.....για τον οποίο η υπηρεσία μας έχει ζητήσει να υπαχθεί στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, δεν έχουν κατατεθεί προσφορές και ενστάσεις από κανένα οικονομικό φορέα...'*

4. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με το υπ' αρ. Πρωτ. Οικ. 173864/2172/26-06-2017 έγγραφο – αίτημά της και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα υπέβαλε στην Αρχή σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και αιτείται τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, άρθρο 32 παρ.2α για τον Τομέα: 2 που αφορά την περιοχή: (Αντίρριο, Άνω Βασιλική, Γαυρολίμνη, Δάφνη, Καλαβρούζα, Μακύνεια, Μολύκρειο, Ναύπακτος, Ξηροπήγαδο, Τρίκορφο), συνολικού προϋπολογισμού 15.520,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ

II. Νομικό πλαίσιο

5. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'47) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

6. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...]Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3

έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

7. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ιδίου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ιδίου νόμου: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α”.

9. Στο άρθρο 6 παρ. 1, 3 και 9 του ιδίου νόμου ορίζεται ότι: “Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμνεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

10. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: “2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις

κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.

11. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει: “1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120”.

III. Νομική Εκτίμηση

12. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας 15.520,00 € χωρίς Φ.Π.Α., που αποτελεί τμήμα σύμβασης προϋπολογισμού 242.244,00 € πλέον ΦΠΑ., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ’ άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ` υποπερίπτωση δδ` του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

13. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη στα παρόμοιου περιεχομένου άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά

Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. Ι-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, Ι-13947, σκέψη 48).

14. Με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 περ. α' του ν. 4412/2016, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως. (ΕΑΑΔΗΣΥ-Αποφ. 121, 153, 346, 409, 498, 499/2013 και 5, 26, 44, 65, 79/2014, ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ'Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

15. Στην προκείμενη περίπτωση, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας επικαλείται ρητά ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της τις διατάξεις του άρθρου 32, παράγραφος 2 εδάφιο α' του Ν. 4412/2016.

16. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

16.1 Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με την υπ' αρ. πρωτ. Οικ. 109621/26-04-2017 διακήρυξη διενήργησε διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό, συνολικού προϋπολογισμού 242.244,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2017 στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας. Η εν λόγω σύμβαση υποδιαιρείται σε εννέα Ομάδες – Τμήματα. Για τους οχτώ (8) Τομείς υπεβλήθησαν προσφορές και ο διαγωνισμός είναι σε εξέλιξη, ενώ για τον Τομέα: 2 δεν υπήρξε ενδιαφερόμενος υποψήφιος ανάδοχος.

Η ως άνω Διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό, όπως προκύπτει από το προπαρατεθέν Ιστορικό, ούτε προκύπτει παράβαση των κανόνων δημοσιότητας στο πλαίσιο διεξαγωγής του εν λόγω διαγωνισμού.

16.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφοράς ή τη μη ύπαρξη κατάλληλης προσφοράς ή τη μη ύπαρξη υποψηφίου:

Στο από 01-07-2017 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού που αφορούσε το άνοιγμα και έλεγχο των φακέλων των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών (εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 682/2017 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) αναφέρεται ρητά ότι: *‘.....για τον Τομέα: 2 (Αντίρριο, Άνω Βασιλική, Γαυρολίμνη, Δάφνη, Καλαβρούζα, Μακύνεια, Μολύκρειο, Ναύπακτος, Ξηροπήγαδο, Τρίκορφο):*

'...δεν υπήρχε εκδήλωση ενδιαφέροντος από κάποιο οικονομικό φορέα....'.

16.3. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης: Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, ήτοι από το υποβληθέν αίτημα της αναθέτουσας αρχής καθώς και από το υποβληθέν σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αναφέρεται σαφώς ότι η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης: '...θα λάβει χώρα «χωρίς να έχει επέλθει καμία τροποποίηση των ουσιωδών όρων της ανωτέρω διακήρυξης»...', ήτοι της υπ' αρ. πρωτ. Οικ. 109621/26-04-2017 (ΑΔΑ: ΨΞΞ07Λ6-ZΞΘ και ΑΔΑΜ 17PROC006107025 2017-04-26) διακήρυξης του προηγηθέντος, εν μέρει άγονου, διεθνούς διαγωνισμού.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2017 στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας για τον (Τομέα: 2), προϋπολογισμού 15.520,00 € πλέον Φ.Π.Α., σε συνέχεια εν μέρει άγονου διεθνούς διαγωνισμού συνολικού προϋπολογισμού 242.244,00 € πλέον Φ.Π.Α, και με τον όρο της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού που προηγήθηκε, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2017

**ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΜΠΟΥΣΟΥΛΕΓΚΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ